בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ

סֵדֶר הַנְּסִיעָה לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל

וְהִתְיַסְּדוּת בֵּית הַמִּדְרָשׁ

הֵיכַל הַקּוֹדֶשׁ בִּירוּשָׁלַיִם

וּבְנֵי בְּרַק

פָּרָשַׁת וַיִּגַּשׁ ה'תשפ"ב

צו באקומען וועכענטליך די עצתו אמונה רופט: 718-387-2691

צו באקומען די און אנדערע ספרים און קונטריסים:

היכל הקודש קרית ברסלב ליבערטי
Heichal Hakodesh
Kiryas Breslev
181 Huschke Road
Liberty NY 12747

היכל הקודש וויליאמסבורג
Heichal Hakodesh
Williamsburg
27 Skillman Street
Brooklyn NY 11205
1-718-384-1652

היכל הקודש קרית יואל
Heichal Hakodesh
Kiryas Joel
8 Hayes Ct.
Monroe NY 10950
1-845-467-5299

היכל הקודש קרית יואל
Heichal Hakodesh
Kiryas Joel
8 Premishlan Way.
Monroe NY 10950
1-845-243-0563

היכל הקודש בארא פארק
Heichal Hakodesh
Boro Park
1011 41 Street
Brooklyn NY 11219
1-718-384-1652

היכל הקודש מאנסי
Heichal Hakodesh
Monsey
32 Dolson Road
Monsey NY 10952
1-347-733-7551

www.BreslevCenter.com

צו הערן די הערליכע שיעורים
פונעם ראש ישיבה שליט"א רופט:

קול
ברסלב
212-444-9191

חיזוק פאר די
אידישע שטוב
212-444-9169

חיזוק יומי

צו באקומען די חיזוק יומי

אימעיל
chizikyomi@gmail.com

טעלעפאון מעסידזשינג
347-630-2876

בס״ד

"צַהֲלִי וָרֹנִּי יוֹשֶׁבֶת צִיּוֹן!" הָאט זִיךְ אַרוֹיסְגֶעשְׁרִיגְן פוּן דִי הֶערְצֶער פוּן תּוֹשְׁבֵי אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל בִּכְלָל אוּן אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵינוּ תַּלְמִידֵי הֵיכַל הַקֹּדֶם בִּפְרַט - בַּיים מְקַבֵּל זַיין דֶעם חָשׁוּב׳ן גַאסְט, דֶער רֹאשׁ יְשִׁיבָה שְׁלִיטָ״א, דֶעם פַארְלָאפֶענֶם שַׁבָּת פַּרְשַׁת וַיִּגַּשׁ, אוּן דִי טֶעג אַרוּם.

דוּרְכְאוֹיס דֶעם בַּאזוּךְ הָאט דֶער רֹאשׁ יְשִׁיבָה מְחַזֵּק גֶעוֶוען אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵינוּ תּוֹשְׁבֵי אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, בַּאפֶעסְטִיגְט דִי בָּתֵּי מִדְרָשִׁים הֵיכַל הַקוֹדֶשׁ אִין יְרוּשָׁלַיִם אוּן בְּנֵי בְּרַק, אוּן אַוֶועקְגֶעשְׁטֶעלְט אִירֶע גַבָּאִים, דִי בָּתֵּי מִדְרָשִׁים וָואס דִינֶען אַלְס לַייכְט טוּרֶעם פַאר אֲנָשִׁים, נָשִׁים וְטַף פוּן אַלֶע שִׁיכְטְן אוּן קְרֵייזְן וָואס ווילְן לֶעבְּן מִיטְ׳ן הֵיילִיגְן רֶבִּינְ׳ס עֵצוֹת אוֹיפְ׳ן וֶועג פוּן אָבִינוּ רוֹעֵנוּ מוֹהֲרָא״שׁ זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ, לוֹיט ווִי דֶער רֹאשׁ יְשִׁיבָה שְׁלִיטָ״א לֶערְנְט דָאס מִיט אוּנְז.

וֶוערְטֶער קֶענֶען נִישְׁט בַּאשְׁרַייבְּן דִי גֶעוַואלְדִיגֶע שָׁעוֹת שֶׁל קוֹרַת רוּחַ מִיטְ׳ן רֹאשׁ יְשִׁיבָה שְׁלִיטָ״א וָואס אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵינוּ הָאבְּן מִיטְגֶעלֶעבְּט דִי פַארְלָאפֶענֶע טֶעג; מִיטְהַאלְטְנְדִיג דִי הֶערְלִיכֶע תְּפִילוֹת, סְעוּדוֹת, שִׁיעוּרִים, דְרָשׁוֹת אוּן שְׁמוּעֶסְן.

דֶער רֹאשׁ יְשִׁיבָה שְׁלִיטָ״א הָאט גֶענוּמֶען דִי מִיה אוּן אַרָאפְּגֶעשְׁרִיבְּן דִי גַאנְצֶע נְסִיעָה אִין אַ בְּרִיוו פַאר אֵיינֶער פוּן דִי תַּלְמִידִים שֶׁיִּחְיֶ׳.

קִרְאוּ וּתְחִי נַפְשְׁכֶם!

הַמַּעֲרֶכֶת

סֵדֶר הַנְּסִיעָה וְהִתְיַסְּדוּת בֵּית הַמִּדְרָשׁ הֵיכַל הַקּוֹדֶשׁ בִּירוּשָׁלַיִם וּבְנֵי בְּרַק, פָּרָשַׁת וַיִּגַּשׁ, ה'תשפ"ב

לְכָבוֹד מַיין טֵייעֶרֶער לִיבֶּער ... נֵרוֹ יָאִיר, קִרְיַת בְּרֶסְלֶב לִיבֶּערְטִי, נְיוּ יָארְק

חַסְדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אִיךְ הָאבּ זוֹכֶה גֶעוֶוען צוּ זַיין אִין אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל; זוֹכֶה גֶעוֶוען צוּ אַלֶע קְדֻשּׁוֹת וָואס דֶער רֶבִּי זָאגְט אַז מֶען אִיז זוֹכֶה דֶערְצוּ דוּרְךְ זַיין אִין אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל (לִקּוּטֵי מוֹהֲרַ"ן חֵלֶק א', סִימָן קנה; וְעוֹד).

אִיךְ הָאבּ אַסַאךְ גֶעבֶּעטְן פַאר דִיר, פַאר דַיין וַוייבּ אוּן קִינְדֶער; דוּ בִּיסְט מִיר זֵייעֶר בַּאלִיבְּט. דִי אַלֶע יָארְן פוּן וֶוען דִי יְשִׁיבָה שְׁטֵייט, שְׁטֵייסְטוּ מִיר צוּ דִי רֶעכְטֶע הַאנְט אוֹיף טְרִיט אוּן שְׁרִיט. דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער זָאל הֶעלְפְן מִיר זָאלְן אוּנְזֶער גַאנְצֶע לֶעבְּן בְּלַייבְּן מְשַׁמֵּשׁ זַיין דֶעם הֵיילִיגְן רֶבִּי'ן, מִיר זָאלְן גֶעדֶענְקֶען אוּנְזֶער גַאנְצֶע לֶעבְּן וָואס דֶער רֶבִּי הָאט מִיט אוּנְז גֶעטוּן.

פוּן לִיבְּשַׁאפְט וֶועל אִיךְ דִיר שְׁרַייבְּן אַבִּיסְל פוּן מַיין נְסִיעָה.

אִיךְ בִּין אַרוֹיסְגֶעפָארְן מִיטְוָואךְ נַאכְט פָּרָשַׁת וַיִּגַּשׁ, בָּרוּךְ הַשֵּׁם דִי וֶועג אִיז גֶעוֶוען זֵייעֶר גוּט, מִיר זֶענֶען אָנְגֶעקוּמֶען דָאנֶערְשְׁטָאג נַאכְט, מִיר זֶענֶען גֶעפָארְן קַיין בְּנֵי בְּרַק, דָארְט הָאט מִיךְ אָפְּגֶעוַוארְט אַ חָשׁוּבְ'עֶר מְקוֹרָב, אַבָּא חִיָּיא רֵייזְמַאן נֵרוֹ יָאִיר, אוּן גֶעזֶען דֶערְצוּ אַז אִיךְ זָאל קֶענֶען גֵיין אִין מִקְוֶה, עֶר הָאט גֶעזָארְגְט פַאר אַ הַאנְטוּךְ, אַלֶעס זָאל זַיין דָאס בֶּעסְטֶע וָואס שַׁיָּךְ.

אַזוֹי וִוי אִיךְ קוּם אָן, אִיךְ עֶפְן דִי טִיר פוּן דִי קַאר - שְׁרֵייט עֶר אוֹיס מִיט הִיסְטֶערְיֶע: "בָּרוּךְ אַתָּה ה' ... שֶׁהֶחֱיָנוּ וְקִיְּמָנוּ", וגו'. נָאךְ אַפָּאר אִינְגֶעלַייט, צְוִוישְׁן זֵיי מֹשֶׁה רֶעכְנִיצֶער נֵרוֹ יָאִיר, הָאט אוֹיךְ גֶעמַאכְט דִי בְּרָכָה מִיט הִתְרַגְּשׁוּת, זֵיי הָאבְּן זִיךְ אַזוֹי גֶעפְרֵייט, אַזוֹי וִוי אֵיינֶער זָאל בַּאקוּמֶען כָּל הוֹן דְעַלְמָא.

אַזוֹי אִיז עֶס; וֶוען אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵינוּ טְרֶעפְן זִיךְ נָאךְ אַ לַאנְגֶע צַייט זִיךְ נִישְׁט זֶען - וֶוערְט אַזַא שִׂמְחָה, אַזוֹי וִוי דֶער רֶבִּי הָאט דֶערְצֵיילְט (סִפּוּרֵי מַעֲשִׂיּוֹת, מַעֲשֶׂה

יב) וְוען דֶער בַּעַל תְּפִלָּה הָאט זִיךְ גֶעטְרָאפְן מִיט דִי אַנְדֶערֶע לַייט פוּנֶעם מֶלֶךְ - אִיז גֶעוֶוען שִׂמְחוֹת און בְּכִיּוֹת, מֶען הָאט זִיךְ גֶעפְרֵייט אַז מֶען הָאט זִיךְ גֶעטְרָאפְן אוּן מֶען הָאט גֶעוֵויינְט וִוי אַזוֹי קֶען מֶען גֶעפִינֶען אַלֶע אַנְדֶערֶע.

נָאכְן מִקְוֶה בִּין אִיךְ צוּגֶעגַאנְגֶען צוּ פִּיס צוּ אַ חָשׁוּבֶ'עֶ מִשְׁפָּחָה, מִשְׁפַּחַת לֵב, זֵיי הָאבְן אַרַיינְגֶעבְּרֶענְגְט אִין זֵייעֶר שַׁבָּת שְׁטוּבּ (דֵיינִינְג רוּם) אַ גְרוֹיסֶער מַאשִׁין, אַ גְרוֹיסֶער פְּרִינְטֶער; זֵיי דְרוּקְן מִידֵי שָׁבוּעַ בְּשָׁבוּעַ טוֹיזְנְטֶער גִלְיוֹנוֹת. עֶס קוּמֶען אַ חֶבְרָה בָּחוּרִים אוּן אִינְגֶעלַייט מֵפִיצִים דָאס צוּ פַארְשְׁפְּרֵייטְן אִין גַאנְץ בְּנֵי בְּרַק.

עֶס זֶענֶען זִיךְ דָארְט צַאם גֶעקוּמֶען צֶענְדְלִיגֶער אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵינוּ, טֵייעֶרֶע אִינְגֶעלַייט אוּן בָּחוּרִים; רוֹב פוּן זֵיי קֶען אִיךְ שׁוֹין פוּן זִיךְ שְׁרַייבְּן מִיט זֵיי בְּרִיוו אוּן פוּן זַיין אִינְאֵיינֶעם רֹאשׁ הַשָּׁנָה אִין אוּמַאן בַּיים הֵיילִיגְן רֶבִּי'ן.

מִיר הָאבְּן גֶערֶעדְט הִתְחַזְּקוּת אוֹיף הֲפָצָה, יֶעצְט אִיז דִי יָארְצַייט פוּן אוּנְזֶער רֶבִּי, רֶבִּי נָתָן זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ, וָואס הָאט גֶעזָאגְט אֵיידֶער זַיין הִסְתַּלְּקוּת: "עֶזְרָא הַסּוֹפֵר גֵייט אַוֶועק פוּן דִי וֶועלְט, עֶס קוּמֶען אַרוֹיס יֶעדְן טָאג אַזוֹיפִיל טְרֵיף פָּסוּל, אֵיין בְּלֶעטְל פוּן רֶבִּי'ן וֶועט אַלֶעס פַארְרֶעכְטְן"; דִי בְּלֶעטְל, דִי גִלְיוֹנוֹת, דִי בְּרִיוו, דִי סְפָרִים אוּן קוּנְטְרֵסִים - דָאס רַאטֶעוֶועט דִי גַאנְצֶע וֶועלְט, עֶס אִיז מְחַיֶּ' אַזוֹיפִיל מֶענְטְשְׁן. נָאךְ הָאט דֶער הֵיילִיגֶער רֶבִּי נָתָן גֶעזָאגְט: "אַייעֶר זַאךְ זָאל זַיין הֲפָצָה".

אַ שָׁאד דוּ בִּיסְט נִישְׁט מִיט גֶעקוּמֶען מִיט מִיר, דוּ וָואלְסְט גֶעדַארְפְט זֶען דִי דוּרְשְׁטִיגְקֵייט, דִי שִׂמְחָה פוּן דִי מְקוּרָבִים. פַארְפַאלְן, אִיךְ מוּז זָאגְן אַז אִיךְ גֶעפוּן זִיךְ בֶּעסֶער דָארְט מִיט דִי פְּלַאם פֵייעֶרְדִיגֶע מְקוּרָבִים; זֵיי זֶענֶען אַזוֹי פְרִישׁ, זֵיי בְּרֶענֶען אוּן פְלַאקֶערְן אַזוֹי, וּבְעִקָּר דִי לִיבְּשַׁאפְט וָואס אִיז דָא צְוִוישְׁן זֵיי, דָאס אִיז עֶפֶּעס נִישְׁט סְתָּם.

פְרֶעג הָאבְּרֵךְ מְנַחֵם שְׁטֵיינְבֶּערְג נֵרוֹ יָאִיר; עֶר הָאט זִיךְ מִיט גֶעכַאפְּט מִיט מִיר, אִיךְ וֵייס נִישְׁט וֶוער עֶס הָאט אִים גֶעזָאגְט אַז אִיךְ פָאר, אִיךְ הָאב

קֵיינֶעם נִישְׁט גֶעזָאגְט, אִיךְ הָאבּ קֵיינֶעם נִישְׁט גֶעלַאדְנְט, ווִי אַזוֹי עֶר הָאט זִיךְ דֶערְווִיסְט - וֵוייס אִיךְ נִישְׁט, עֶר וֶועט דִיר דֶערְצֵיילְן וָואס עֶר הָאט גֶעזֶען.

פוּן בְּנֵי בְּרַק זֶענֶען מִיר גֶעפָארְן קַיין בֵּית שֶׁמֶשׁ, בַּיי הָאַבְרֵךְ הַמֵּפִיץ יִצְחָק רָאטְה נֵרוֹ יָאִיר, עֶר הָאט אוֹיךְ גֶעמַאכְט אַ בֵּית הַדְּפוּס בַּיי אִים אִין שַׁבָּת שְׁטוּבּ (דֵיינוּנְג רוּם), עֶר הָאט אוֹיךְ אַ גְרוֹיסֶער מַאשִׁין, עֶר דְרוּקְט וֶועכְנְטְלִיךְ טוֹיזְנְטֶער גִּלְיוֹנוֹת, עֲצָתוֹ אֱמוּנָה וְעוֹד, אוּן עֶס קוּמֶען חָשׁוּבְ'עֶ בָּחוּרִים אוּן אִינְגֶעלַייט וָואס טֵיילְן דָאס אוֹיס אִין אַלֶע שׁוּלְן.

דָארְט זֶענֶען זִיךְ צַאמְגֶעקוּמֶען אַסַאךְ מֶער מֶענְטְשְׁן, עֶס זֶענֶען גֶעקוּמֶען צוּ פָארְן אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵינוּ פוּן יְרוּשָׁלַיִם, טְבֶרְיָ' אוּן פוּן נָאךְ פְּלֶעצֶער.

מִיר הָאבְּן פָארְגֶעלֶערְנְט לִקּוּטֵי מוֹהֲרַ"ן (חֵלֶק א', סִימָן קנה), דֶער רֶבִּי זָאגְט דָארְט: "עַצְבוּת הוּא מִדָּה רָעָה מְאֹד", דֶעפְּרֶעסְיֶע אִיז זֵייעֶר אַ שְׁלֶעכְטֶע זַאךְ, אַלֶע פְּרָאבְּלֶעמֶען קוּמֶען פוּן עַצְבוּת, דָאס וָואס מֶען גֵייט נִישְׁט צוּם צַדִּיק, דָאס וָואס מֶען דַאוֶונְט נִישְׁט - אַלֶעס אִיז פוּן דֶעפְּרֶעסְיֶע, דָאס קוּמְט פוּן חִסָּרוֹן אֱמוּנָה; וַוייל וֶוען אַ מֶענְטְשׁ וָואלְט וֶוען גֶעהַאט אֱמוּנָה אַז דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער שְׁטֵייט נֶעבְּן אִים אוּן הֶערְט אוֹיס יֶעדֶעס וָוארְט וָואס עֶר בֶּעט - וָואלְט עֶר זִיכֶער גֶעדַאוֶונְט, עֶר וָואלְט נִישְׁט גֶעוֶוען דֶעפְּרֶעסְט. אַזוֹי ווִי אַ קֶערְל, אַ וֵוייצְל, אוֹיבּ לֵייגְט מֶען דָאס אִין אַ גוּטֶע עֶרְד - דֶעמָאלְט וַואקְסְט אַרוֹיס שֵׁיינֶע זַאנְגֶען, ווִידֶער, אוֹיבּ לֵייגְט מֶען דִי זוּמֶען אִין אַ נִישְׁט גוּטֶע עֶרְד - וֶוערְט דִי קֶערְל פַארְפוֹילְט; זָאגְט דֶער רֶבִּי אַז אֱמוּנָה אִיז אַזוֹי ווִי אַ גוּטֶע עֶרְד, אֱמוּנָה גֶעבְּט כֹּחַ צוּ וַואקְסְן אוּן שְׁפְּרָאצְן, מִיט אֱמוּנָה הָאט מֶען כֹּחַ צוּ לֶעבְּן, חַס וְשָׁלוֹם אָן אֱמוּנָה וֶוערְט מֶען פַארְפוֹילְט.

דָאס זֶעט מֶען בַּיי דִי פַּרְשָׁה פוּן יוֹסֵף הַצַּדִּיק, אַלֶעס אִיז גֶעוֶוען גֶעפְּלַאנְט פוּן פָארְאוֹיס אַז יוֹסֵף הַצַּדִּיק זָאל אָנְקוּמֶען קַיין מִצְרַיִם צוּ קֶענֶען שְׁפַּייזְן דִי וֶועלְט; עֶס הָאט אוֹיסְגֶעזֶען ווִי עֶס אִיז דָא צָרוֹת, אָבֶער אִין דִי צָרָה אִיז בַּאהַאלְטְן דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער.

מִיר הָאבְּן גֶעדַאוֶונְט מַעֲרִיב דָארְט בַּיים מֵפִיץ, נָאכְדֶעם בִּין אִיךְ גֶעגַאנְגֶען צוּ אַ שֶׁבַע בְּרָכוֹת פוּן אַ תַּלְמִיד הַיְשִׁיבָה, חַיִּים יַאקָאבָּאוִויטְשׁ בֶּן נַפְתָּלִי נֵרוֹ יָאִיר, מֶען הָאט מִיר גֶעבֶּעטְן צוּ רֶעדְן אַפָּאר וֶוערְטֶער. מִיר הָאבְּן גֶערֶעדְט וָואס מוֹהֲרָא"שׁ פְלֶעגְט שְׁטֶענְדִיג זָאגְן פַאר חָתָן כַּלָה, עֶס שְׁטֵייט אִין דִי תּוֹרָה (בְּרֵאשִׁית ב, כד): "עַל כֵּן יַעֲזָב אִישׁ אֶת אָבִיו וְאֶת אִמּוֹ וְדָבַק בְּאִשְׁתּוֹ", לִכְאוֹרָה, וִוי קֶען מֶען זָאגְן פַאר חָתָן כַּלָה אָפְּצוּלָאזְן דִי עֶלְטֶערְן? עֶס אִיז דָאךְ דִי מִצְוָה פוּן (שְׁמוֹת כ, יא): "כַּבֵּד אֶת אָבִיךָ וְאֶת אִמֶּךָ"! נָאר חָתָן כַּלָה דַארְפְן וִויסְן, אוֹיבּ אִין אָנְהֵייבּ אִיז מֶען זִיךְ נָאכְנִישְׁט מְסַדֵּר, זָאל מֶען נִישְׁט אַרַיינְמִישְׁן דִי עֶלְטֶערְן; דָאס זָאגְט דִי תּוֹרָה: "עַל כֵּן יַעֲזָב אִישׁ אֶת אָבִיו וְאֶת אִמּוֹ", לָאז אָפּ דַיינֶע עֶלְטֶערְן, מִישׁ זֵיי נִישְׁט אַרַיין אִין דַיין לֶעבְּן, דֶערְצֵייל זֵיי נִישְׁט קַיין פְּרָאבְּלֶעמֶען, לָאז זֵיי הָאבְּן נַחַת, דֶערְצֵייל זֵיי נָאר גוּטְס.

עֶס אִיז כְּדַאי דוּ זָאלְסְט הֶערְן דִי שֵׁיינֶע שִׁיעוּרִים פוּן אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל; מֶען הָאט אַלֶעס אָפְּגֶעכַאפְּט, קֶענְסְט עֶס הֶערְן אוֹיף דִי הַאטְלַיין.

נָאךְ דִי שֶׁבַע בְּרָכוֹת זֶענֶען מִיר גֶעפָארְן קַיין יְרוּשָׁלַיִם, הָאבְּרֵךְ אַהֲרֹן וֶועבֶּערְמַאן נֵרוֹ יָאִיר הָאט מִיךְ גֶעדְרַייוְוט. עֶר אִיז מִיט גֶעקוּמֶען, עֶר אִיז גֶעקוּמֶען פְרִיעֶר אוּן גֶעבְּלִיבְּן אִין אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל פַאר אַ שִׂמְחָה בַּיי אִים אִין דִי מִשְׁפָּחָה. מֶען הָאט צוּגֶעשְׁטֶעלְט אַ דִירָה אִין יְרוּשָׁלַיִם.

פְרַייטָאג אִינְדֶערְפְרִי בִּין אִיךְ גֶעגַאנְגֶען אִין מִקְוֶה אִין זוּפְנִיק, דִי מִקְוֶה וָואס גֶעהֶערְט פַאר דִי עֵדָה הַחֲרֵדִית, נָאכְדֶעם הָאבְּן מִיר גֶעדַאוֶונְט בַּיי אוּנְז אִין בֵּית הַמֶּדְרָשׁ. אִיךְ בִּין אַרַיין אִין שׁוּל, אִיךְ הָאבּ זִיךְ אַזוֹי גֶעפְרֵייט, אִיךְ הָאבּ גֶעוָואלְט מַאכְן אַ בְּרָכָה שֶׁהֶחֱיָנוּ! דִי שׁוּל שְׁטֵייט שׁוֹין אִיבֶּער אַ יָאר אוּן דָאס אִיז דִי עֶרְשְׁטֶע מָאל וָואס אִיךְ בִּין זוֹכֶה צוּ זַיין דָארְט. נָאךְ שַׁחֲרִית הָאבְּן מִיר גֶעלֶערְנְט דֶעם דַף גְּמָרָא, אִיךְ הָאבּ גֶעזָאגְט פַאר דִי חֲבֵרִים אַז מוֹהֲרָא"שׁ הָאט זֵייעֶר גֶעוָואלְט הָאבְּן אַ בֵּית הַמֶּדְרָשׁ "הֵיכַל הַקוֹדֶשׁ" אִין יְרוּשָׁלַיִם, יֶעצְט אִיז מְקוּיָם גֶעוָוארְן מוֹהֲרָא"שְׁ'ס רָצוֹן.

טֵייעֶרֶער בְּרוּדֶער, אִיךְ זָאג דִיר, אוֹיבּ עֶס וֶועט דִיר אוֹיסְקוּמֶען צוּ זַיין אִין אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל - זָאלְסְטוּ זִיךְ אַרִיבֶּער כַאפְּן אִין דִי שׁוּל אִין יְרוּשָׁלַיִם, עֶס אִיז אַזַא בַּא׳חֵנְ׳טֶע פְּלַאץ, אַזַא נָארְמַאלֶע גֶעשְׁמַאקֶע וִוינְקֶל. דִי גַבָּאִים זֶענֶען מֶענְטְשְׁן מִיט שֵׂכֶל, עֶס אִיז מִיר אַ וואוּנְדֶער וִוי אַזוֹי זֵיי הָאבְּן אַזוֹי גוּט דֶערְשְׁמֶעקְט אוּן דֶערְטַאפְּט אוּנְזֶער זַאךְ, זֵיי פִירְן דֶעם בֵּית הַמֶּדְרָשׁ מִיט חָכְמָה, מֶען שְׁפִּירְט אַ גֶעשְׁמַאקֶע לוּפְט, אַן אֲוִיר הַנַּךְ וְהַנָּח.

אִיךְ הָאבּ מְמַנֶּה גֶעוֶוען דְרֵיי חָשׁוּבְ׳עֶ אִינְגֶעלַייט זָאלְן זַיין דִי גַבָּאִים, פִירְן דֶעם בֵּית הַמֶּדְרָשׁ. הָאַבְרֵךְ יִצְחָק שְׁמוּאֵל פְרֶענְקֶל נֵרוֹ יָאִיר, עֶר לֶערְנְט פָּאר סִיפּוּרֵי מַעֲשִׂיּוֹת אוּן בַּיי שַׁלֹשׁ סְעוּדוֹת, עֶר אִיז זֵייעֶר אַן אֵיידֶעלֶער, עֶר פַארְשְׁטֵייט אַן עֵסֶק. דֶער צְוֵוייטֶער גַבְּאַי אִיז שִׁמְעוֹן עוֹזֵר נֵרוֹ יָאִיר, עֶר אִיז אוֹיךְ זֵייעֶר אַן אֵיידֶעלֶער, עֶר פַארְשְׁטֵייט וִוי אַזוֹי צוּ פִירְן; עֶר הָאט בַּיי זִיךְ אִין שְׁטוּבּ דִי הַדְפָּסָה, עֶר דְרוּקְט טוֹיזֶנְטֶער גִלְיוֹנוֹת וֶועכֶנְטְלִיךְ, בַּיי אִים אִין שְׁטוּבּ הָאט זִיךְ אַלֶעס אָנְגֶעהוֹיבְּן; דָאס דְרוּקְן, אוּן דִי שׁוּל פְלֶעגְט זַיין בַּיי אִים אִין שַׁבָּת שְׁטוּבּ (דֵיינִינְג רוּם). אוּן דֶער דְרִיטֶער גַבְּאַי אִיז יִצְחָק פָּאפְּנְהֵיים נֵרוֹ יָאִיר, עֶר אִיז זֵייעֶר אַן אֵיידֶעלֶער, עֶר פִירְט דִי שׁוּל; דִי רֵיינְקֵייט, דִי סֵדֶר פוּן דִי בַּעֲלֵי תְּפִילוֹת אוּן עֲלִיּוֹת וְכוּ׳.

אִיךְ בִּין גֶעבְּלִיבְּן אַבִּיסְל לֶערְנֶען מַיינֶע שִׁיעוּרִים דָארְט אִין שׁוּל, אִיךְ הָאבּ זֵייעֶר הַנָּאָה גֶעהַאט דָארְט צוּ זַיין יֶעדֶע רֶגַע.

נָאכְדֶעם בִּין אִיךְ אַרִיבֶּער צוּם שְׁטוּבּ פוּנֶעם גַבְּאַי שִׁמְעוֹן עוֹזֵר נֵרוֹ יָאִיר, עֶר הָאט אוּנְז מְכַבֵּד גֶעוֶוען מִיט טוּעֲמֶיהָ. עֶס אִיז מִיר גֶעוֶוען אַ כָּבוֹד צוּ זַיין בַּיי אִים אִין שְׁטוּבּ, דָארְט ווּאוּ עֶס הָאט זִיךְ אָנְגֶעהוֹיבְּן דִי שׁוּל, דִי חַבּוּרוֹת; אַלֶעס.

זֵיי הָאבְּן מִיר גֶעוִויזְן וִוי אַזוֹי זֵיי זֶענֶען מְתַרְגֵּם. זַיין פְּרוּוֹי תִּחְיֶ׳ אִיז מְתַרְגֵּם דִי עֲצָתוֹ אֱמוּנָה, עֶר זָאגְט מִיר אַז זִי לֵייגְט אַרַיין יֶעדֶע וָואךְ דְרַייסִיג שָׁעָה מְתַרְגֵּם צוּ זַיין דִי בְּרִיוְון; הֶערְסְט וָואס טוּט זִיךְ? דְרַייסִיג שָׁעָה יֶעדֶע

וָואךְ, אַ מַאמֶע פוּן קִינְדֶער! מִיט אַזַא מְסִירוּת נֶפֶשׁ לֶעבְן זֵיי, בַּיי זֵיי אִיז הֲפָצָה נוּמֶער 1 אִין לֶעבְּן; אַלֶעס דְרֵיידְט זִיךְ אַרוּם דִי הֲפָצָה.

פְרַייטָאג נָאכְמִיטָאג אִיז גֶעקוּמֶען צוּ מִיר דֶער סוֹפֵר וָואס שְׁרַייבְּט יֶעצְט אַ סֵפֶר תּוֹרָה פַאר דִי שׁוּל אִין יְרוּשָׁלַיִם. אִיךְ הָאבּ גֶעשְׁרִיבְּן אוֹת ב פוּן בְּרֵאשִׁית אוּן דִי אוֹת ר. דֶער סֵפֶר תּוֹרָה שְׁרַייבְּט אַ חָשׁוּבְ׳עֶר אִיד פוּן דִי מְיַסְּדֵי הַבֵּית מֶדְרָשׁ, עֶר וִויל נִישְׁט אִיךְ זָאל שְׁרַייבְּן זַיין נָאמֶען, עֶר וִויל עֶס זָאל זַיין בַּאהַאלְטְן, מֶען זָאל נִישְׁט וִויסְן, כְּדַאי נִישְׁט צוּ הָאבְּן מִיט מַחֲלֹקֶת וְכוּ׳ וְכוּ׳.

נָאכְדֶעם הָאבּ אִיךְ גֶעהַאט אַן אִיבֶּערְרַאשוּנְג (סֶערְפְּרֵייז), עֶס אִיז אַרִיבֶּער גֶעקוּמֶען הָרַב הַחָסִיד רֶבִּי שִׁמְעוֹן שַׁפִּירָא שְׁלִיטָ״א, עֶר הָאט זִיךְ זֵייעֶר בַּאדַאנְקְט פַאר דִי שִׁידוּךְ פוּן זַיין טָאכְטֶער, עֶר אִיז זֵייעֶר אִיבֶּערְגֶענוּמֶען פוּן דֶעם חָתָן, פוּן זַיינֶע מִדּוֹת. בְּתוֹךְ הַדְּבָרִים פְּרֶעגְט עֶר מִיר וִויפִיל גֶעלְט עֶר דַארְף גֶעבְן פַאר שַׁדְכָנוּת, הָאבּ אִיךְ אִים גֶעזָאגְט אַז דֶער רֶבִּי אִיז גֶעוֶוען שַׁדְכָן, אִיךְ הָאבּ גֶעבֶּעטְן אִין אוּמַאן אִיךְ זָאל קֶענֶען אָנְטְרָאגְן אַ גוּטֶע שִׁידוּךְ פַאר זַיין טָאכְטֶער אוּן דָארְט אִין אוּמַאן אִיז מִיר אַרַיינְגֶעקוּמֶען דִי מַחֲשָׁבָה פוּן דִי שִׁידוּךְ. אִיךְ הָאבּ אִים גֶעזָאגְט אַז עֶר קֶען יוֹצֵא זַיין שַׁדְכָנוּת גֶעלְט מִיט חַ״י דָאלֶער, עֶר הָאט מִיר בַּאצָאלְט אַכְצְן דָאלֶער אוּן מִיר גֶעוִוינְטְשְׁן שֵׁיינֶע בְּרָכוֹת.

דִי גַאנְצֶע נְסִיעָה אִיז צוּ פַארְדַאנְקֶען מַיין וַוייבּ תִּחְיֶ׳, פַאר אִיר אִיז דָאס בִּכְלַל נִישְׁט קַיין גְרִינְגֶע זַאךְ; אַ מַאמֶע פוּן קִינְדֶער, דְרֵיי וָואכְן פַאר אַ חֲתוּנָה פוּן אַ טָאכְטֶער, אוֹיךְ מַיין קְלֵיינֶער זוּן יְחֶזְקֵאל נֵרוֹ יָאִיר שְׁפִּירְט זִיךְ נִישְׁט אַזוֹי גוּט, עֶר פִיבֶּערְט מִיט הוֹיכֶע הִיץ; דָאךְ הָאט זִיךְ מִיךְ גֶעלָאזְט פָארְן, זִי הָאט פַארְקוּקְט אוֹיף אִיר בַּאקְוֶועמְלִיכְקֵייט, אַבִּי מְחַזֵּק צוּ זַיין דִי אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל׳דִיגֶע אִידְן.

אִיךְ גֶעדֶענְק בְּשַׁעַת מִיר הָאבְּן מְלַוֶּה גֶעוֶוען דֶעם אָרוֹן הַקּוֹדֶשׁ פוּן מוֹהֲרָא״שׁ קַיין אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, הָאבּ אִיךְ גֶעזֶען מַיין וַוייבּ שְׁטֵיין פַאר דִי אָרוֹן

און זי הָאט זֵייעֶר גֶעוֵויינְט, אִיךְ הָאבּ אִיר גֶעפְרֶעגְט: "וָואס וֵויינְסְטוּ? וָואס זָאגְסְטוּ?" הָאט זִי מִיר גֶעזָאגְט: "אִיךְ הָאבּ יֶעצְט צוּגֶעזָאגְט פַאר מוֹהֲרָא"שׁ, אִיךְ הָאבּ זִיךְ יֶעצְט אוּנְטֶערְגֶענוּמֶען אַז אִיךְ וֶועל דִיר קֵיינְמָאל נִישְׁט שְׁטֶערְן פוּן מְחַזֵּק זַיין אִידִישֶׁע קִינְדֶער, אֲפִילוּ עֶס וֶועט גֵיין אוֹיף מַיין חֶשְׁבּוֹן"; הֶערְסְט אַן הַשָּׂגָה פוּן אַ פְרוֹי? דוּ וֵוייסְט דָאךְ יָא אַבִּיסְל וָואס אִיז אַרִיבֶּער אַלֶע יָארְן פוּן וֶוען מִיר הָאבְּן גֶעעֶפְנְט דִי יְשִׁיבָה, דוּ בִּיסְט דָאךְ גֶעוֶוען פוּן דִי עֶרְשְׁטֶע תַּלְמִידִים וֶוען דִי יְשִׁיבָה הָאט זִיךְ גֶעעֶפְנְט; אַלֶעס אִיז צוּ פַארְדַאנְקֶען מַיין וַוייבּ, זִי אִיז מִיר גֶעשְׁטַאנֶען צוּ מַיין הַאנְט אַלֶע יָארְן, דִי גַאנְצֶע שְׁטוּבּ אִיז גֶעוָוארְן אַ רְשׁוּת הָרַבִּים פַאר בָּחוּרִים און אִינְגֶעלַייט, אַלֶעס אִיז אִין אִיר זְכוּת.

אוֹיךְ אִיז דָא אַ פְרִישֶׁער מְקוּרָב, הָאַבְרֵךְ אַבְרָהָם רָאטְמַאן נֵרוֹ יָאִיר, מַיין קָרוֹב, עֶר הָאט גֶעזָארְגְט פַאר דִי גַאנְצֶע נְסִיעָה; עֶר הָאט גֶעזָארְגְט פַאר דִי טִיקֶעטְס, פַאר דִי קַאר, פַאר דִי דִירָה, פַאר דִי עֶסְן, אַלֶעס; עֶר אִיז זֵייעֶר וַוארֶעם צוּ אוֹיפְבּוֹיעֶן הֵיכַל הַקּוֹדֶשׁ.

עֶר וִויל נִישְׁט הָאבְּן דֶעם טִיטְל גַּבַּאי, אָבֶער בֶּאֱמֶת אִיז עֶר דֶער וָואס שְׁטֵייט אוּנְטֶער אַלֶעס אַרוּם דֶעם שׁוּל.

עֶר הָאט זִיךְ מוֹסֵר נֶפֶשׁ גֶעוֶוען פַארְיָאר וֶוען עֶס אִיז גֶעוֶוען דִי פַּרְשָׁה, מֶען הָאט גֶערֶעדְט לָשׁוֹן הָרָע'ס און מֶען הָאט גֶעוָואלְט אַרוֹיסְקוּמֶען קֶעגְן מִיר, עֶר אִיז גֶעזִיצְן בַּיי אַלֶע רַבָּנִים, גַאנְצֶע וָואכְן אִיז עֶר נִישְׁט גֶעשְׁלָאפְן, נִישְׁט גֶעגֶעסְן, גָארְנִישְׁט גֶעטוּן, נָאר אֵיין זַאךְ, אוֹיפְווִישְׁן מַיין בְּלוּט און אַכְטוּנְג גֶעבְּן אוֹיף הֵיכַל הַקּוֹדֶשׁ, עֶס זָאל נִישְׁט גֶעלוּנְגֶען פַאר דִי מְחַרְחְרֵי רִיב צוּ זֶען וָואס זֵיי וִויל זֶען, הָיָה לֹא תִהְיֶה.

אִיךְ וִויל דִיר שְׁרַייבְּן אִיבֶּער דֶעם שַׁבָּת אִין יְרוּשָׁלַיִם. אִיךְ וֵוייס נִישְׁט צִי דוּ וֶועסְט כַאפְּן וָואס דָא אִיז גֶעוֶוען, דֶער שַׁבָּת אִיז גֶעוֶוען לְעֵילָא וּלְעֵילָא. דִי תְּפִילוֹת הָאבְּן מִיר גֶעדַאוֶוענְט אִין אוּנְזֶער שׁוּל הֵיכַל הַקּוֹדֶשׁ אוֹיף רְחוֹב

רֶבִּי נַחְמָן מִבְּרֶסְלֶב. עֶס זֶענֶען זִיךְ צַאמְגֶעקוּמֶען הוּנְדֶערְטֶער אִידְן, מֶען הָאט גֶעמוּזְט שְׁטֶעלְן שׁוֹמְרִים נִישְׁט אַרַיינְצוּלָאזְן מֶענְטְשְׁן מִשּׁוּם סַכָּנָה, מֶען הָאט אוֹיךְ גֶענוּצְט דִי וַוייבֶּער שׁוּל פַּאר מֶענֶער, וַוייבֶּער זֶענֶען נִישְׁט גֶעקוּמֶען צוּ דִי תְּפִילוֹת.

מִנְחָה הָאט גֶעדַאוֶוענְט מְנַחֵם נֵרוֹ יָאִיר, קַבָּלַת שַׁבָּת הָאבּ אִיךְ גֶעדַאוֶוענְט, נָאכְן דַאוֶוענֶען אִיז מֶען מִיר בַּאפַאלְן; אִיךְ בִּין נִישְׁט צוּגֶעוואוֹינְט צוּ דֶעם, דָארְט אִין אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל זֶענֶען זֵיי אַזוֹי בֶּענְקֶעדִיג, זֵיי וַוארְטְן אַזוֹי לַאנְג זִיךְ צוּ טְרֶעפְן, אִיךְ הָאבּ זִיךְ גֶעבֶּעטְן: "לָאזְט מִיר אָפּ, לָאזְט מִיר גֵיין"; אֵיינֶער פוּן דִי בָּחוּרִים זָאגְן מִיר: "אַז דֶער רֹאשׁ יְשִׁיבָה וֶועט קוּמֶען מֶער קַיין אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל - וֶועלְן מִיר נִישְׁט אַזוֹי נָאכְלוֹיפְן".

דִי סְעוּדָה הָאבּ אִיךְ גֶעגֶעסְן אִין דִי דִירָה; מֶען הָאט אַיינְגֶעטֵיילְט אַז אַפָּאר בָּחוּרִים זָאלְן עֶסְן דִי סְעוּדָה בַּיינַאכְט אוּן אַפָּאר בָּחוּרִים צוּפְרִי, לְמַעֲשֶׂה הָאבְּן זִיךְ אַרַיינְגֶעשְׁטוּפְּט בַּיינַאכְט אִיבֶּער צְוָואנְצִיג בָּחוּרִים, אוּן צוּפְרִי - אִיבֶּער דְרַייסִיג בָּחוּרִים. אַזֶעלְכֶע אֵיידֶעלֶע אוּן בַּאזֶעסֶענֶע בָּחוּרִים, זֵיי קוּמֶען פוּן אַלֶע סָארְט יְשִׁיבוֹת; זֵיי זָאגְן אַלֶע פֶּה אֶחָד אַז אַלֶע בָּחוּרִים פוּן אִיבֶּערָאל זֶענֶען זִיךְ פָּשׁוּט מְחַיֶּ' מִיטְ'ן רֶבִּינְ'ס עֵצוֹת, דֶעם רֶבִּינְ'ס חִיזוּק.

נָאךְ דִי סְעוּדָה אִיז מֶען זִיךְ צַאמְגֶעקוּמֶען, אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵינוּ, אִין אַ זַאל נֶעבְּן שׁוּל, דָארְט אִיז גֶעוֶוען צוּגֶעגְרֵייט אוֹיךְ פַּאר דִי פְרוֹיעֶן, עֶס זֶענֶען זִיךְ צַאמְגֶעקוּמֶען הוּנְדֶערְטֶער אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵינוּ, מֶען הָאט גֶעזִינְגֶען דִי זְמִירוֹת, מֶען הָאט גֶעזִינְגֶען אִידִישֶׁע נִיגוּנִים. דָארְט אִיז אַנְדֶערְשׁ וִוי אִין אַמֶעִריקֶע; אַלֶע זִינְגֶען מִיט, אַלֶע אָן אוֹיסְנַאם. אִין אַמֶעריקֶע דַארְף אִיךְ זִיךְ בֶּעטְן מֶען זָאל מִיט זִינְגֶען; זֵיי זֶענֶען אַזוֹי פְרִישׁ, אַזוֹי תְּמִימוּת'דִיג - מַמָּשׁ אַ מְחַיֶּ'.

נָאכְדֶעם הָאבְּן מִיר גֶערֶעדְט פוּן דִי גְרוֹיסְקֵייט פוּן הִתְבּוֹדְדוּת, יוֹסֵף הַצַּדִּיק הָאט זִיךְ גֶעהַאלְטְן אִין עֶרְוַת הָאָרֶץ מִיט דִי גְרֶעסְטֶע נִסְיוֹנוֹת, עֶר אִיז גֶעבְּלִיבְּן יוֹסֵף הַצַּדִּיק - נָאר וַוייל עֶר הָאט גֶערֶעדְט צוּם אֵייבֶּערְשְׁטְן. אַזוֹי וִוי

די הֵיילִיגֶע חֲכָמִים זָאגְן (בְּרֵאשִׁית רַבָּה פו, ה; תַּנְחוּמָא וַיֵּשֶׁב, ח) אוֹיפְ'ן פָּסוּק (בְּרֵאשִׁית לט, ב): "וַיַּרְא אֲדֹנָיו כִּי ה' אִתּוֹ", וִוי אַזוֹי הָאט דֶער גוֹי טָמֵא פּוֹטִיפַר גֶעוְואוּסְט אַז דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער אִיז מִיט יוֹסֵף? נָאר עֶר הָאט אִים גֶעזֶען שְׁטֶענְדִיג וִוי זַיינֶע לִיפְּן שָׁאקְלֶען זִיךְ, עֶר הָאט אִים גֶעפְרֶעגְט, וָואס מֵיינְט דָאס אַז דַיינֶע לִיפְּן שָׁאקְלֶען זִיךְ שְׁטֶענְדִיג, דוּ מַאכְסְט כִּישׁוּף? בִּיז יוֹסֵף הָאט אִים מְגַלֶּה גֶעוֶוען אוּן גֶעזָאגְט: "אִיךְ רֶעד צוּם אֵייבֶּערְשְׁטְן, אִים בֶּעט אִיךְ 'תְּנֵנִי לְחֵן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים בְּעֵינֶיךָ וּבְעֵינֵי כָל רוֹאַי וּבְעֵינֵי פּוֹטִיפַר אֲדוֹנִי', הֶעלְף מִיר אֵייבֶּערְשְׁטֶער אִיךְ זָאל הָאבְּן חֵן אִין דִי אוֹיגְן פוּן מַיין הֶער פּוֹטִיפַר"; נָאר אַזוֹי הָאט עֶר זִיךְ גֶעקֶענְט הַאלְטְן מִיט דִי שְׁוֶוערֶע נִסְיוֹנוֹת.

מִיר הָאבְּן דֶערְצֵיילְט דִי מַעֲשֶׂה פוּן נָטַע פוּן אוּמַאן, אַ יוּנְגֶער בָּחוּר וָואס אִיז אָנְגֶעקוּמֶען אִין אוּמַאן, עֶר הָאט זִיךְ גֶעדְרֵיידְט צְווִישְׁן אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵינוּ, דָארְט הָאט עֶר גֶעהֶערְט דִי זַאךְ פוּן הִתְבּוֹדְדוּת, פוּן רֶעדְן צוּם אֵייבֶּערְשְׁטְן אוֹיף דִי אֵייגֶענֶע שְׁפְּרַאךְ. נָאכְדֶעם הָאבְּן אִים דִי רוּסְן יִמַּח שְׁמָם פַארְכַאפְּט קַיין סִיבִּיר, עֶר הָאט דָארְט בַּאקוּמֶען אַן אַמְט אִין אַ אָפִּיס, צוּ בַּאדִינֶען דִי רוּסִישֶׁע גֶענֶערַאלְן, דָארְט אִיז אוֹיךְ גֶעוֶוען פַארְכַאפְּט אַ גוֹי'שֶׁע מֵיידְל, אַ גַלָחְ'ס טָאכְטֶער, אוּן זִי הָאט אִים גֶעמוּטְשֶׁעט טָאג נָאךְ טָאג, קוּם טוּן מִיט מִיר אַן עֲבֵירָה, זִי הָאט אִים גֶעזָאגְט: "לָאז אָפּ אִידִישְׁקֵייט; דָא אִין סִיבִּיר וֶועט קֵיינֶער נִישְׁט ווִיסְן וָואס מִיר טוּעֶן, פוּן דָא גֵייט קֵיינֶער נִישְׁט אַהֵיים".

דֶער בָּחוּר נָטַע הָאט נִישְׁט גֶעוְואוּסְט וָואס צוּ טוּן, עֶר הָאט גֶעשְׁפִּירְט וִוי עֶס עֶנְדִיגְט זִיךְ זַיין לֶעבְּן, עֶר שְׁטֵייט פַאר אַ שְׁרֶעקְלִיכֶע נִסָּיוֹן, עֶר גֵייט פַאלְן אִין אַ טִיפְן אָפְּגְרִינְד. עֶר הָאט זִיךְ דֶערְמַאנְט פוּן דִי עֵצָה פוּן הִתְבּוֹדְדוּת, עֶר אִיז אַרוֹיס פוּן אָפִּיס, עֶר הָאט זִיךְ בַּאהַאלְטְן אִין פֶעלְד אוּן גֶעשְׁרִיגְן צוּם אֵייבֶּערְשְׁטְן: "רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, רַאטֶעוֶוע מִיךְ! אִיךְ שְׁפִּיר וִוי אִיךְ הָאבּ נִישְׁט דִי כֹּחוֹת פַאר דֶעם, אִיךְ וֶוער פַארְבְּרֶענְט! אִיךְ בֶּעט דִיר זֵייעֶר, אָדֶער זָאלְסְטוּ מִיר אַרוֹיסְנֶעמֶען מַיין נְשָׁמָה, אָדֶער מַאךְ אַ נֵס אַז אִיךְ זָאל עוֹמֵד זַיין בְּנִסָּיוֹן", אַזוֹי אִיז גֶעוֶוען טָאג נָאךְ טָאג, זִי הָאט אִים גֶעמוּטְשֶׁעט אוּן עֶר אִיז גֶעגַאנְגֶען

הִתְבּוֹדְדוּת, שְׁרַייעֶן צוּם אֵייבֶּערְשְׁטְן: "טַאטֶע, רַאטֶעוֶוע מִיר!"

אַזוֹי הָאט דָאס אָנְגֶעהַאלְטְן בִּיז דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער הָאט גֶעמַאכְט אַ נֵס, דִי רוּסְן יִמַּח שְׁמָם הָאבְּן אִים בַּאפְרֵייט, פַאר עֶר אִיז אַוֶועק פוּן דָארְט הָאבְּן זֵיי אִים גֶעמַאכְט אַ מְסִבַּת פְּרֵדָה, הָאט דָאס גוֹי'שֶׁע מֵיידְל, דִי קְלִיפָּה – גֶעבֶּעטְן אַז זִי וִויל זָאגְן אַפָּאר וֶוערְטֶער לְכָבוֹד דִי גֶעזֶעגֶענֶען, אוּן זִי הָאט גֶעזָאגְט: "אוֹיבּ אִיז דָא אוֹיף דִי וֶועלְט אַ צַדִּיק, אִיז עֶס דֶער בָּחוּר! אִיךְ הָאבּ אִים גֶעמוּטְשֶׁעט טָאג טֶעגְלִיךְ, אוּן עֶר הָאט מִיךְ נִישְׁט צוּגֶעהֶערְט".

נָטַע אִיז צוּרִיק גֶעקוּמֶען קַיין אוּמַאן אוּן עֶר הָאט דֶערְצֵיילְט זַיין אִיבֶּערְגֵייעֶכְטְס, עֶר הָאט דֶערְצֵיילְט וָואס פַאר אַ נִסָּיוֹן עֶר הָאט דָארְט גֶעהַאט. מוֹהֲרָא"ש דֶערְצֵיילְט, עֶר הָאט אַלֵיינְס גֶעהֶערְט פוּן עֶלְטֶערֶע בְּרֶסְלֶבְ'עֶר חֲסִידִים אַז זֵיי הָאבְּן אַלֶע גֶעוֵויינְט וֶוען עֶר הָאט דֶערְצֵיילְט זַיין גֶעשִׁיכְטֶע, זֵיי הָאבְּן אִים גֶעפְרֶעגְט פוּן וִוי עֶר הָאט גֶעהַאט דִי כֹּחוֹת? הָאט עֶר גֶעזָאגְט: "פוּן עֶנְק, פוּן הִתְבּוֹדְדוּת; וֶוען אִיךְ וֵוייס וֶוען נִישְׁט דִי עֵצָה פוּן הִתְבּוֹדְדוּת - וָואלְט אִיךְ אַרָאפְּגֶעפַאלְן"; אַזוֹי וִוי יוֹסֵף הַצַּדִּיק הָאט עוֹמֵד גֶעוֶוען בְּנִסָּיוֹן מִיט דִי עֵצָה פוּן הִתְבּוֹדְדוּת, דִי לִיפְּן זַיינֶע הָאבְּן נִישְׁט אוֹיפְגֶעהֶערְט צוּ שֶׁעפְּשֶׁען תְּפִילוֹת, תְּחִנּוֹת אוּן בַּקָשׁוֹת.

טַייעֶרֶער בְּרוּדֶער, עֶס אִיז גֶעוֶוען אַזוֹי שֵׁיין צוּ זֶען וִוי דִי פְּרִישֶׁע מְקוּרָבִים הֶערְן זִיךְ צוּ מִיט אַזַא פְּרִישְׁקֵייט, דֶערְנָאךְ הָאט מֶען גֶעזִינְגֶען קָהּ אֶכְסוֹף.

אוֹיפְ'ן וֶועג אַהֵיים הָאבּ אִיךְ זִיךְ גֶעדַארְפְט בֶּעטְן "לָאזְט מִיר אָפּ", מֶען הָאט נִישְׁט גֶעוָואלְט אַוֶועק גֵיין.

אִינְדֶערְפְרִי זֶענֶען מִיר גֶעגַאנְגֶען אִין מִקְוֶה; דָארְט דַארְף מֶען בַּאצָאלְן אוֹיף פַאר שַׁבָּת, עֶס שְׁטֵייט אַ שְׁטְרֶענְגֶע מוֹדָעָה אַז מֶען טָאר נִישְׁט נֶעמֶען אַ הַאנְטוּךְ שַׁבָּת נָאר אַז מֶען בַּאצָאלְט דֶערְפַאר פְרֵייטָאג, פַאר מִיר אִיז דָאס גֶעוֶוען אִינְטֶערֶעסַאנְט, אִיךְ הָאבּ בַּאצָאלְט עֶרֶב שַׁבָּת אוֹיף פַאר שַׁבָּת.

אִיךְ הָאבּ גֶעלֶערְנְט אַבִּיסְל תִּיקוּנִים פַאר'ן דַאוֶונֶען, נָאכְדֶעם אִיז גֶעוֶוען אַ שִׁיעוּר אִין סֵפֶר פְּעוּלַּת הַצַּדִּיק, מִיר הָאבְּן אַרוּם גֶערֶעדְט דִי אָנְהוֹיבּ, דִי הַקְדָּמָה; וואוּ מוֹהֲרָא"ש בְּרֶענְגְט דֶעם רֶבִּינְ'ס וֶוערְטֶער (לִקּוּטֵי מוֹהֲרַ"ן חֵלֶק א', סִימָן כט) אַז מֶען רֶעדְט פוּן שְׁבַח הַצַּדִּיקִים וֶוערְט נִתְרוֹמֵם הַדַּעַת; אִיךְ בִּין זִיכֶער עֶס וֶועט זַיין אֵיינֶער פוּן דִי אִינְגֶעלַייט וָואס וֶועלְן אַרָאפְּשְׁרַייבְּן אַלֶע דִיבּוּרִים פוּן שַׁבָּת - בַּאֲרִיכוּת.

פְּסוּקֵי דְזִמְרָה הָאט גֶעדַאוֶונְט דֶער גַבְּאַי יִצְחָק שְׁמוּאֵל נֵרוֹ יָאִיר, תְּפִילַּת שַׁחֲרִית הָאבְּן זֵיי מִיךְ מְכַבֵּד גֶעוֶוען. נַקְדִישָׁךְ זָאגְן זֵיי זֵייעֶר שֵׁיין אוּן וַוארֶעם, מִיטְ'ן נוּסָח. מִמְּקוֹמְךָ הָאבּ אִיךְ גֶעזִינְגֶען, עֶס אִיז גָאר אַנְדֶערְשׁ דִי תְּפִלָּה "תִּתְגַּדֵּל וְתִתְקַדֵּשׁ בְּתוֹךְ יְרוּשָׁלַיִם עִירְךָ" - אִין שְׁטָאט יְרוּשָׁלַיִם, אִיךְ הָאבּ גֶעטְרַאכְט: 'רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, פַארְוָואס בִּין אִיךְ דָא? וָואס טוּ אִיךְ דָא? אִיךְ הָאבּ נִישְׁט וָואס צוּ טוּן? אִיךְ הָאבּ דָאךְ אַ מִשְׁפָּחָה, אַ וַוייבּ מִיט קִינְדֶער, פַארְוָואס בִּין אִיךְ גֶעקוּמֶען? נָאר עֶס זָאל זַיין תִּתְגַּדֵּל - עֶס זָאל גֶעגְרוֹיסְט וֶוערְן דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְנְ'ס נָאמֶען, וְתִתְקַדֵּשׁ, אוּן עֶס זָאל גֶעהֵיילִיגְט וֶוערְן, בְּתוֹךְ יְרוּשָׁלַיִם עִירְךָ, - אִין דַיין שְׁטָאט יְרוּשָׁלַיִם; רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, וָואס אִיז דִי מַטָּרָה פוּן דִי שׁוּל? נָאר אֵיין זַאךְ ווִילְן מִיר, אַרַיינְבְּרֶענְגֶען דִי זִיסֶע עֵצוֹת פוּן רֶבִּי'ן, דִי אֱמוּנָה; אֱמוּנָה אוֹיף לְמַעֲשֶׂה, גְלֵייבְּן אַז דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער מַאכְט אַלֶעס, עֶר טוּט אַלֶעס; מֶען זָאל נִישְׁט חַנְפָה'נֶען קֵיינֶעם אוּן זִיךְ נִישְׁט פַארְלָאזְן אוֹיף קֵיינֶעם'.

דֶער בַּעַל קוֹרֵא הָאט זֵייעֶר שֵׁיין גֶעלֵיינְט, קְלָאר אוּן הוֹיךְ, מוּסָף הָאט גֶעדַאוֶוענְט אַהֲרֹן וֶועבֶּערְמַאן נֵרוֹ יָאִיר.

דִי גַבָּאִים הָאבְּן גֶעאַרְבֶּעט מִיט אַ שְׁטַארְקֶע סֵדֶר, זֵיי הָאבְּן אָנְגֶעגְרֵייט מְזוֹנוֹת אִין זֶעקְלֶעךְ פַאר יֶעדְן אֵיינֶעם, עֶס אִיז גֶעוֶוען אַ רִידְזִיגֶער עוֹלָם, מִיט אַ שְׁטַארְקֶע סֵדֶר, עֶס אִיז נִישְׁט גֶעוֶוען קַיין גֶעכַאפֶּעְרַיי; יֶעדֶער הָאט בַּאקוּמֶען אַ זֶעקְל מְזוֹנוֹת.

סִפּוּרֵי מַעֲשִׂיּוֹת הָאבְּן מִיר גֶעלֶערְנְט דִי מַעֲשֶׂה פוּנֶעם תָּם (סִיפּוּרֵי מַעֲשִׂיּוֹת, מַעֲשֶׂה ט), וואוּ דֶער רֶבִּי אִיז אוּנְז מְגַלֶּה דִי סוֹד פוּן הַצְלָחָה, קוּק נִישְׁט אוֹיף אַ צְוֵוייטְן אוּן זוּךְ נִישְׁט קַיין שְׁלֵימוּת, אַז דִי דַאוֶוענֶען אִיז אַזוֹי וִוי דִי שִׁיךְ מִיט דְרֵיי עֶקְן - זֵיי זִיךְ מְחַיֶּ' מִיט דֶעם, אוּן אַז אַנְדֶערֶע זֶענֶען מֶער מַצְלִיחַ - זָאלְסְטוּ נִישְׁט וֶוערְן צֶעבְּרָאכְן, זֵיי נִישְׁט מְקַנֵּא אַנְדֶערֶע, זֵיי זִיךְ מְחַיֶּ' מִיט דַיין נְקוּדָה.

אִיךְ שְׁרַייבּ דִיר בְּקִיצוּר הַקִיצוּרִים, אִיךְ בִּין יֶעצְט נָאךְ אַ נְסִיעָה, אִיךְ בִּין אָפְּגֶעמוּטְשֶׁעט; פוּן יֶעדֶע שִׁיעוּר קֶען מֶען שְׁרַייבְּן אַ גַאנְצֶע קוּנְטְרֵס.

אֵיינֶער פוּן דִי חֲבֵרִים, אַ גְרוֹיסֶער מֵפִיץ, אַהֲרֹן גָאלְדְשְׁטֵיין נֵרוֹ יָאִיר, הָאט גֶעמַאכְט אַ בְּרִית. מֶען הָאט גֶעדַארְפְט וַוארְטְן אוֹיפְ'ן קִינְד אוּן אוֹיף דִי זֵיידֶעס, הָאבּ אִיךְ זִיךְ דֶערְוַוייל אַרִיבֶּער גֶעכַאפְּט צוּ מַיין שְׁוָואגֶער ר' אִיתָמָר לֵייפֶער נֵרוֹ יָאִיר, עֶר וואוֹינְט מַמָּשׁ אֵיין בִּנְיָן נֶעבְּן שׁוּל, אִיךְ הָאבּ גֶעשְׁמוּעֶסְט אַבִּיסְל מִיט מַיין שְׁוֶועסְטֶער, שְׁוָואגֶער אוּן קִינְדֶער.

בַּיים בְּרִית הָאט עֶר מִיךְ מְכַבֵּד גֶעוֶוען מִיט דִי בְּרָכוֹת.

בַּיי דִי סְעוּדָה אִינְדֶערְפְרִי אִיז גֶעוֶוען מֶער גֶעסְט, עֶטְלִיכֶע דְרַייסִיג בַּאטֵיילִיגְטֶע, מֶען הָאט גֶעשְׁמוּעֶסְט מַעֲשִׂיּוֹת פוּן תְּפִלָּה, מַעֲשִׂיּוֹת פוּן הֲפָצָה; עֶס אִיז אַזוֹי שֵׁיין צוּ הֶערְן פוּן יֶעדְן אֵיינֶעם זַיינֶע מַעֲשִׂיּוֹת. אִיךְ הָאף אַז אֵיינֶער פוּן דִי גֶעסְט וֶועלְן אַרָאפְּשְׁרַייבְּן "אַ סְעוּדָה מִיטְ'ן רֹאשׁ יְשִׁיבָה" אוּן דָאס שִׁיקְן פַארְ'ן שְׁטֶעטְל בְּלֶעטְל. דִי שְׁמוּעֶסְן בַּיי דִי סְעוּדָה אִיז זֵייעֶר שֵׁיין, עֶס אִיז אִין אַ וֶועג מֶער וִוי אַ דְרָשָׁה, מֶער וִוי אַ שִׁיעוּר.

מִנְחָה וְשַׁלֹשׁ סְעוּדוֹת אִיז אוֹיךְ גֶעוֶוען בַּיי אוּנְז אִין שׁוּל.

עֶס זֶענֶען גֶעוֶוען גֶעסְט פוּן גַאנְץ אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, צֶענְדְלִיגֶער מִשְׁפָּחוֹת זֶענֶען גֶעקוּמֶען מִיט הַאלְטְן דֶעם שַׁבָּת. מֶען אִיז גֶעקוּמֶען פוּן בְּנֵי בְּרַק, בֵּית שֶׁמֶשׁ, צְפַת, חֵיפָה, מוֹדִיעִין אוּן נָאךְ, אוֹיךְ פוּן יַבְנְאֵל זֶענֶען גֶעקוּמֶען גֶעסְט, אוֹיךְ דֶער דַיָּין הָרַב הַגָּאוֹן רֶבִּי מֹשֶׁה קוּרְץ שְׁלִיטָ"א אִיז גֶעקוּמֶען מִיט אַלֶע קִינְדֶער.

דִי גַבָּאִים הָאבְּן צוּגֶעשְׁטֶעלְט שַׁלֹשׁ סְעוּדוֹת מִיט אַ גוּטֶע סֵדֶר, מִיר הָאבְּן גֶעזִינְגֶען זְמִירוֹת, אוֹיךְ אִידִישֶׁע נִיגוּנִים, עֶס אִיז גֶעוֶוען אַ מְחַיֶ׳ צוּ זִינְגֶען אִינְאֵיינֶעם דִי אִידִישֶׁע נִיגוּנִים.

מִיר הָאבְּן גֶערֶעדְט פוּן דָאס וָוארְט וָואס רֶבִּי יוּדְל פוּן דַאשׁוּב זִכְרוֹנוֹ לִבְרָכָה הָאט גֶעזָאגְט פַארְ׳ן רֶבִּי׳ן, דִי וֶוערְטֶער פוּן זַיין רֶבִּי, הַצַּדִּיק הַקָּדוֹשׁ רֶבִּי פִּנְחָס קָארִיצֶער זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ. פַארְוָואס זָאגְן מִיר "אָשַׁמְנוּ", בִּלְשׁוֹן רַבִּים, מֶען דַארְף דָאס וֶוען זָאגְן בִּלְשׁוֹן יָחִיד! נָאר מִיר קוּמֶען מִיט אַ טַעֲנָה צוּם אֵייבֶערְשְׁטְן, מִיר זָאגְן: "רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, אִיךְ צוּזַאמֶען מִיט דִיר כִּבְיָכוֹל הָאבְּן גֶעזִינְדִיגְט, וֶוען דוּ נֶעמְסְט וֶוען אַרוֹיס דַיין כֹּחַ - וָואלְט אִיךְ נִישְׁט גֶעזִינְדִיגְט".

וֶוען דֶער רֶבִּי הָאט דָאס גֶעהֶערְט, הָאט עֶר גֶעזָאגְט: מִיר זָאגְן אוֹיךְ אַזוֹי, דֶער רֶבִּי הָאט אִים גֶעטַייטְשְׁט דֶעם פָּסוּק פוּן דִי פַּרְשָׁה (בְּרֵאשִׁית מד, יח): "וַיִּגַּשׁ אֵלָיו יְהוּדָה", אַ אִיד קוּמְט צוּם אֵייבֶערְשְׁטְן, "וַיֹּאמֶר בִּי אֲדוֹנִי", זַיי נִישְׁט בְּרוֹגֶז אוֹיף מִיר אַז אִיךְ הָאבּ גֶעזִינְדִיגְט, וַוייל "בִּי", אִין מִיר, "אֲדוֹנִי", בִּיסְטוּ (חַיֵּי מוֹהֲרַ"ן, סִימָן תרי).

נִישְׁטָא קַיין גְרֶעסֶערֶע זַאךְ וִוי זִיךְ דַן זַיין, חֲכָמֵינוּ זִכְרוֹנָם לִבְרָכָה זָאגְן (תַּנְחוּמָא מִשְׁפָּטִים, ה): "כְּשֶׁיֵּשׁ דִּין לְמַטָּה", וֶוען מֶען מִשְׁפָּט זִיךְ, "אֵין דִּין לְמַעְלָה", נֶעמְט מֶען אַרָאפּ פוּן זִיךְ אַלֶע דִינִים.

נָאכְן דַאוֶוענֶען הָאבְּן מִיר גֶעמַאכְט קִידוּשׁ לְבָנָה אוּן הַבְדָּלָה.

אִיךְ הָאבּ אוֹיפְגֶענוּמֶען אַפָּאר מִשְׁפָּחוֹת אִין שְׁטוּבּ. אֶלְיָ׳ וֵוייס נֵרוֹ יָאִיר מִיט זַיין מִשְׁפָּחָה זֶענֶען אַרִיבֶּערְגֶעקוּמֶען, יֶעצְט אִיז דִי עֶרְשְׁטֶע מָאל וָואס אִיךְ טְרֶעף זִיךְ מִיט אִים, עֶר אִיז מְתַרְגֵּם דִי חִיזּוּק יוֹמִי אוֹיף עֶנְגְלִישׁ; טוֹיזְנְטֶער מֶענְטְשְׁן זֶענֶען זִיךְ מְחַיֶ׳ מִיט דֶעם.

אוֹיךְ הָאבּ אִיךְ גֶעדַארְפְט זִיצְן שָׁלוֹם מַאכְן וְכוּ׳, דָאס וִויל אִיךְ לְעֵת עַתָּה נָאכְנִישְׁט שְׁרַייבְּן, אִיךְ הָאף אַז אִיךְ וֶועל עֶס נִישְׁט דַארְפְן שְׁרַייבְּן, אִיךְ בֶּעט

זַייעֶר עֶס זָאל נִישְׁט זַיין קַיין מַחֲלֹקֶת אוּנְטֶער מַיין נָאמֶען.

מַמָּשׁ דִי זֶעלְבֶּע זַאךְ וָואס אִיז גֶעוֶוען בַּיים רֶבִּי'ן; וָואס טְרַאכְסְטוּ, וִוי אַזוֹי הָאט זִיךְ אָנְגֶעהוֹיבְּן דִי מַחֲלֹקֶת אוֹיפְ'ן רֶבִּי'ן? פוּן אַ בְּרֶעטְל! יָא, דוּ הֶערְסְט גוּט, פוּן אַ בַּעַל תְּפִלָּה.

וֶוען דֶער רֶבִּי אִיז צוּרִיק גֶעקוּמֶען פוּן אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל אִיז עֶר גֶעקוּמֶען קַיין זְלַאטִיפָּאלְיֶע; פַארְוָואס פּוּנְקְט דָארְט - וֵוייסְן מִיר נִישְׁט, יֶעדֶע טְרִיט פוּן רֶבִּי'ן אִיז גֶעוֶוען סוֹדוֹת הַתּוֹרָה. דִי גַבָּאִים הָאבְּן מְכַבֵּד גֶעוֶוען דֶעם רֶבִּי'ן מִיט אַלֶע תְּפִילוֹת, אָבֶער דָארְט אִיז גֶעוֶוען אֵיינֶער וָואס הָאט נִישְׁט גֶעוָואלְט גֶעבְּן דֶעם בְּרֶעטְל פַארְ'ן רֶבִּי'ן, אוּן פוּן דֶעם הָאט זִיךְ אָנְגֶעהוֹיבְּן דִי מַחֲלֹקָה; שֹׁמּוּ שָׁמַיִם! אַ מַחֲלֹקָה וָואס צִיט זִיךְ שׁוֹין בַּאלְד צְוֵויי הוּנְדֶערְט יָאר! פַארְוָואס? פַאר וֶוען? אַ בְּרֶעטְל! אֵיי דוּ טִיפֵּשׁ אֵיינֶער, וֶועגְן אַ בְּרֶעטְל ווִילְסְטוּ אַלֶעס פַארְלִירְן?!

אִיךְ ווִיל נִישְׁט מֶער שְׁרַייבְּן, אִיךְ הָאף אַז אִיךְ וֶועל נִישְׁט דַארְפְן מֶער שְׁרַייבְּן. אֵיין זַאךְ קֶען אִיךְ דִיר זָאגְן, עֶס הָאט גֶעפֶּעלְט אַ הָאר אִיךְ זָאל בְּלַייבְּן אִין שְׁטוּבּ אוּן נִישְׁט גֵיין צוּ מְלַוֶּה מַלְכָּה. אִיךְ בִּין גֶעוָוארְן אַזוֹי אָפְּגֶעשְׁוַואכְט, אִיךְ הָאבּ זִיךְ נִישְׁט גֶעקֶענְט רִירְן; נִישְׁט אַז אִיךְ הָאבּ מוֹרָא פוּן אֵיינֶעם, בָּרוּךְ הַשֵּׁם מוֹהֲרָא"שׁ הָאט אִין אוּנְז אַרַיינְגֶעלֵייגְט אַזַא אֱמוּנָה, אִיךְ דַארְף נִישְׁט קֵיינֶעם, אִיךְ ווִיל נִישְׁט קֵיינֶעם, אִיךְ הָאבּ נִישְׁט קֵיינֶעם - נָאר דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן, אָבֶער מֶען וֶוערְט אָפְּגֶעשְׁוַואכְט וֶוען דוּ פְּרוּבִּירְסְט רֶעדְן מִיט מֶענְטְשְׁן, דוּ ווִילְסְט נָאר זֵיי הֶעלְפְן אוּן זֵיי עַקְשְׁנְ'עֶן זִיךְ אוּן ווִילְן דִיךְ לֶערְנֶען ווִי אַזוֹי צוּ פִירְן, דִי פְּרַט וֶועל אִיךְ רֶעדְן מִיט דִיר פְּרִיוַואט.

יֶעצְט זֶע אִיךְ וֶוער דוּ אוּן דַיין וַוייבּ זֶענֶען, אִיר הֶעלְפְט דִי מוֹסָד שׁוֹין אִיבֶּער צֶען יָאר, אִיר בֵּיידֶע דַארְפְט גָארְנִישְׁט, טַאקֶע גָארְנִישְׁט, בֶּאֱמֶת גָארְנִישְׁט; אִיר ווִילְט נָאר אֵיין זַאךְ, אַנְדֶערֶע זָאלְן אוֹיךְ הָאבְּן דֶעם חַיִּים טוֹבִים וָואס אִיר הָאט זוֹכֶה גֶעוֶוען.

מְלַוֶּה מַלְכָּה אִיז גֶעוֶוען אִין אַ זַאל, גָאר אַ גְרוֹיסֶער עוֹלָם אִיז זִיךְ צַאמְגֶעקוּמֶען, אַסַאךְ מִשְׁפָּחוֹת וָואס זֶענֶען נִישְׁט גֶעוֶוען אוֹיף שַׁבָּת - זֶענֶען גֶעקוּמֶען צוּ פָארְן. קוֹדֶם הָאט מֶען גֶעזִינְגֶען זְמִירוֹת, אִיךְ הָאבּ זִיךְ זֵייעֶר נִישְׁט גוּט גֶעשְׁפִּירְט, אִיךְ הָאבּ גֶעשְׁפִּירְט ווִי דֶער קָאפּ שְׁווִינְדְלְט מִיר, אִיךְ בִּין גֶעוֶוען זֵייעֶר אוֹיסְגֶעמוּטְשֶׁעט, בִּיז מֶען הָאט אָנְגֶעהוֹיבְּן זִינְגֶען דִי יְרוּשָׁלַיִם'עֶר דֶעפְּקֶעס, דִי שֵׁיינֶע נִיגוּנִים. עֶס אִיז גֶעוֶוען גוּטֶע מוּזִיקַאנְטְן, אַ קְלַארִינֶעט; דָאס הָאט מִיר מְחַיֶּ' גֶעוֶוען, דֶער רֶבִּי זָאגְט אַז אַ נִיגוּן הָאט אַ כֹּחַ צוּ מְחַיֶּ' זַיין דֶעם מֶענְטְשׁ (שִׂיחוֹת הָרַ"ן, סִימָן רעג).

מִיר הָאבְּן גֶערֶעדְט פוּן רֶבִּי נָתָן'ס הִתְקַרְבוּת, דִי סִיפּוּר מִיטְ'ן חָלוֹם, ווִי עֶר קְרִיכְט אוֹיף אַ לֵייטֶער אוּן עֶר פַאלְט, אוּן עֶר זֶעט אִין חָלוֹם אַ גֶעשְׁטַאלְט וָואס זָאגְט אִים: "אִיךְ בֶּעט דִיר זֵייעֶר, דְרַאפֶּע זִיךְ אוּן דֶערְהַאלְט זִיךְ!" מִיר הָאבְּן אוֹיךְ גֶערֶעדְט פוּנֶעם סֵדֶר דֶרֶךְ הַלִּימוּד (כַּמְבוֹאָר בְּשִׂיחוֹת הָרַ"ן, סִימָן עו), דָאס גְרוֹיסְקֵייט פוּן גוֹרֵס זַיין פְּרָקִים מִשְׁנָיוֹת; עֶס גֶעבְּט אַ נֵייעֶם מֹחַ פַאר'ן מֶענְטְשׁ. מִיר הָאבְּן זִיךְ מְחַזֵּק גֶעוֶוען אִין הַפָּצָה, מֶען זָאל זִיךְ נִישְׁט קְרִיגְן מִיט קֵיינֶעם, מֶען זָאל גֵיין הַפָּצָה מִיט דֶרֶךְ אֶרֶץ.

אִיךְ בִּין זֵייעֶר בְּרוֹגֶז אוֹיף דִי וָואס קְלֶעבְּן סְטִיקֶעְרס; אִיךְ הָאבּ שׁוֹין גֶעזָאגְט אָן אַ שִׁיעוּר מָאל אַז מֶען זָאל דָאס נִישְׁט טוּן, דָאס אִיז אַ ווִילְדֶע זַאךְ, אַ פַארְשֶׁעמְטֶע זַאךְ; נָאר אִין אַ פְּלַאץ וָואס אַלֶע קְלֶעבְּן דָארְט, אַלֶע לֵייגְן סְטִיקֶעְרס - נָאר דָארְט קֶען מֶען לֵייגְן. יֶעצְט זֶע אִיךְ אִין מֵאָה שְׁעָרִים סְטִיקֶעְרס, אִיךְ הָאבּ נִישְׁט לִיבּ דִי ווִילְדֶע זַאכְן, מוֹהֲרַ"ש הָאט נִישְׁט גֶעוָואלְט מֶען זָאל גֵיין אוֹיף דִי וֶועג הַפָּצָה.

עֶס זֶענֶען גֶעקוּמֶען טַאטֶעס מִיט קִינְדֶער מַאכְן חַאלַאקֶעס, עֶס אִיז גֶעוֶוען סִיוּמִים, עֶס אִיז גֶעוֶוען זֵייעֶר פְרֵיילִיךְ, דִי שִׁיעוּר הָאט מֶען אָפְּגֶעכַאפְּט, קֶענְסְט דָאס הֶערְן אוּן זִיךְ מְחַזֵּק זַיין.

זוּנְטָאג אִינְדֶערְפְרִי בִּין אִיךְ גֶעגַאנְגֶען אִין מִקְוֶה, וֶוען אִיךְ בִּין

אָנְגֶעקוּמֶען הָאט דִי מַאשִׁין נִישְׁט גֶענוּמֶען קַיין גֶעלְט, אִיךְ הָאבּ שׁוֹין פַארְדֶעם גֶעבֶּעטְן דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן אוֹיפְ'ן וֶועג צוּם מִקְוֶה: "**רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, יֶעדֶעס מָאל אִיךְ בִּין אִין דִי פְרֶעמְד אִיז אַן אַנְדֶערֶע מַעֲשֶׂה מִיטְ'ן מִקְוֶה, אָדֶער הָאבּ אִיךְ נִישְׁט דִי גֶעלְט פוּן יֶענֶע פְּלַאץ**", בְּקִיצוּר, אַ מַעֲשֶׂה פוּן תְּפִלָּה, אֵיינֶער פוּן אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵינוּ, אַ טֵייעֶרֶער אִיד, בֶּערִישׁ קְרוֹיס נֵרוֹ יָאִיר, הָאט מִיר גֶעשַׁאפְן אַ וֶועג אַרַיין. אִיךְ בִּין גֶעוֶוען בַּיי אִים אִין שְׁטוּבּ אִין אוּמַאן עֶרֶב רֹאשׁ הַשָּׁנָה מְנַחֵם אָבֶל זַיין צְוֵויי טֵייעֶרֶע בָּחוּרִים מְקוֹרָבִים, עֶר נֶעמְט צַאם דִי בָּחוּרִים אִין יְרוּשָׁלַיִם יֶעדֶע מוֹצָאֵי שַׁבָּת, עֶר מַאכְט פַאר זֵיי מְלַוֶּה מַלְכָּה; אַ גוּט הַארְץ.

שַׁחֲרִית הָאבּ אִיךְ נָאךְ גֶעדַאוֶונְט אִין יְרוּשָׁלַיִם, נָאכְן דַאוֶוענֶען הָאבְּן מִיר מְסַיֵּים גֶעוֶוען מַסֶּכֶת תַּעֲנִית. דִי גְמָרָא זָאגְט (לא.): "מְכֹעָרוֹת שֶׁבָּהֶם, מַה הָיוּ אוֹמְרוֹת", דִי מִיאוּסְ'עֶ זָאגְן, "קְחוּ מִקְחֲכֶם לְשׁוּם שָׁמַיִם", הָאט חֲתוּנָה לְשֵׁם שָׁמַיִם, קוּקְט נִישְׁט אוֹיף שֵׁיינְקֵייט, אוֹיף יִחוּס, "וּבִלְבַד שֶׁתְּעַטְּרוּנוּ בִּזְהוּבִים", נָאר בִּתְנַאי אִיר זָאלְט אוּנְז גֶעבְּן גָאלְדֶענֶע קְלֵיידֶער; מוֹהֲרָא"שׁ זָאגְט, דָאס אִיז מְכֹעָרוֹת, מִיאוּסְ'עֶ מֶענְטְשְׁן – וֶוען דֶער קָאפּ לִיגְט אִין גֶעלְט.

דִי גְמָרָא אִיז מְסַיֵּים: "עָתִיד הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא לַעֲשׂוֹת מָחוֹל לַצַּדִּיקִים", וֶוען מָשִׁיחַ וֶועט קוּמֶען וֶועט דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער מַאכְן אַ טַאנְץ פַאר דִי צַדִּיקִים; וֶוען מָשִׁיחַ וֶועט קוּמֶען וֶועט מֶען טַאנְצְן, מֶען וֶועט זַיין פְרֵיילִיךְ.

גְלַייךְ נָאכְדֶעם אִיז גֶעוֶוען כְּתִיבַת הָאוֹתִיּוֹת, הָאַבְרֵךְ שַׁבְּתִי מִזְרַחִי נֵרוֹ יָאִיר הָאט אָנְגֶעהוֹיבְן שְׁרַייבְּן אַ קְלֵיינֶעם סֵפֶר תּוֹרָה. עֶר הָאט גֶענוּמֶען דֶעם סוֹפֵר, דֶער גַבְּאַי פוּן בֵּית הַמֶּדְרָשׁ, יִצְחָק שְׁמוּאֵל פְרֶענְקֶל נֵרוֹ יָאִיר; אִיךְ הָאבּ גֶעשְׁרִיבְּן דֶעם עֶרְשְׁטְן אוֹת, דִי ב' פוּן בְּרֵאשִׁית.

אִיךְ הָאבּ זִיךְ גֶעזֶעגְנְט מִיט אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵינוּ מִיט אַזַא בֶּענְקְשַׁאפְט; אִיךְ זָאג דִיר עֶס אִיז אַ חָלוֹם, עֶס אִיז נִישְׁט שַׁיָּיךְ זִיךְ פָארְצוּשְׁטֶעלְן ווִי דִי פְרִישֶׁע מְקוֹרָבִים הָאבְּן אִין אַזַא קוּרְצֶע צַייט בַּאוִויזְן אוֹיפְצוּשְׁטֶעלְן אַזַא שֵׁיינֶע

פְּלַאץ מִיט אַזַא דֶרֶךְ אֶרֶץ.

דִי גַבָּאִים פַארְשְׁטֵייעֶן אַן עֵסֶק, זֵיי הָאבְּן אַרוֹיפְגֶעשְׁטֶעלְט אַ שֵׁיינֶעם טָאוול בַּיים בֵּית הַמֶּדְרָשׁ: "בֵּית הַמֶּדְרָשׁ הֵיכַל הַקוֹדֶשׁ, מִיסוֹדוֹ שֶׁל מוֹהֲרָא"שׁ, בִּנְשִׂיאוּת הָרֹאשׁ יְשִׁיבָה", אוּן פוּן אוּנְטְן שְׁטֵייט אִין אִידִישׁ: "פוּן גֶעלְט זָאלְט אִיר נִישְׁט רֶעדְן צוּ מִיר"; דָאס הָאט מוֹהֲרָא"שׁ אַרוֹיפְגֶעלֵייגְט הֶעכֶערְן טִיר פוּנֶעם בֵּית הַמֶּדְרָשׁ אִין יַבְנְאֵל, דִי וֶוערְטֶער פוּנֶעם בַּעַל תְּפִלָּה (סִיפּוּרֵי מַעֲשִׂיּוֹת, מַעֲשֶׂה יב). אַ בֵּייסַפּאל פוּן מוֹהֲרָא"שׁ דָאס צוּ לֵייגְן בַּיים אַרַיינְגַאנְג פוּן שׁוּל, אוּנְז צוּ דֶערְמַאנֶען אַז מִיר זֶענֶען דָא בַּיים בַּעַל תְּפִלָּה, מִיר זָאלְן נִישְׁט פַארְגֶעסְן פוּן תַּכְלִית, פוּן תְּפִלָּה, פוּן דַאנְקֶען אוּן לוֹיבְּן דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן.

מִיר הָאבְּן זִיךְ אַרוֹיסְגֶעלָאזְט אוֹיפְ'ן וֶועג קַיין מִירוֹן, צוּם תַּנָּא הָאֱלֹקִי רֶבִּי שִׁמְעוֹן בַּר יוֹחָאִי, אוֹיפְ'ן וֶועג זֶענֶען מִיר גֶעפָארְן - אַהֲרֹן וֶועבֶּערְמַאן נֵרוֹ יָאִיר הָאט גֶעדְרֵייוְוט, אוּן מְנַחֵם אִיז מִיט גֶעקוּמֶען, אוֹיךְ הָאבְרֵךְ מוֹשִׁי נֵרוֹ יָאִיר מִיט דָוִד נֵרוֹ יָאִיר. מִיר הָאבְּן זִיךְ אָפְּגֶעשְׁטֶעלְט עֶסְן, מִיר הָאבְּן מִיט גֶעבְּרֶענְגְט עֶסְן, מִיר זֶענֶען נִישְׁט אַרַיין אִין אַ גֶעשֶׁעפְט; מִיר הָאבְּן זִיךְ גֶעזֶעצְט עֶסְן אִין אַ שְׁטִילֶע פְּלַאץ. דָארְט הָאבְּן מִיר בַּאגֶעגְנְט דִי גַבָּאִים פוּן שׁוּל, מִיר הָאבְּן זִיךְ מְחַזֵק גֶעוֶוען; יֶעדֶע מָאל אִיךְ רֶעד מִיט זֵיי וֶוער אִיךְ זֵייעֶר פְרֵיילִיךְ, זֵיי מַאכְן שֵׁיין דֶעם רֶבִּינְ'ס זַאךְ.

אִין מִירוֹן הָאבְּן מִיר גֶעזָאגְט תְּהִלִים, אִיךְ הָאבּ אוֹיךְ גֶעזָאגְט דִי הַארְץ רַייסְנְדֶע תְּפִלָּה אִין לִקּוּטֵי תְּפִילּוֹת פוּן רֶבִּי נָתָן זִכְרוֹנוֹ לִבְרָכָה (חֵלֶק ב', תְּפִלָּה מז), דִי תְּפִלָּה אִיז גֶעבּוֹיט אוֹיף דִי תּוֹרָה, דִי הַשְׁמָטָה, אָנְהוֹיבּ לִקּוּטֵי מוֹהֲרַ"ן חֵלֶק א', "לְכוּ חֲזוּ".

אִיךְ הָאבּ גֶעבֶּעטְן פַאר דִיר אוּן דַיין מִשְׁפָּחָה. מִיר זֶענֶען אַרוֹיף אוֹיפְ'ן דַאךְ פוּן דִי מַעֲרָה, דָארְט אִיז גֶעוֶוען אָנְגֶעגְרֵייט מוּזִיק, מִיר הָאבְּן גֶעטַאנְצְן אוּן גֶעזִינְגֶען: "בַּר יוֹחָאִי", "וַאֲמַרְתֶּם כֹּה לֶחָי", "אָמַר רֶבִּי עֲקִיבָא", אוּן נָאךְ

שֵׁיינֶע מִירוֹן׳עֶ נִיגוּנִים.

דָארְט אִיז גֶעוֶוען אַ דְרִיטֶע כְּתִיבַת הָאוֹתִיּוֹת. דֶעם סֵפֶר תּוֹרָה שְׁרַייבְּן מִיר לִזְכוּתוֹ הַגָּדוֹל פוּן אוּנְזֶער רֶבִּי מוֹהֲרָא״שׁ זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ, הָאַבְרֵךְ שַׁבְּתַי מַארְקוּס נֵרוֹ יָאִיר וָואס הֶעלְפְּט דִי יְשִׁיבָה אַלֶע יָארְן מִיטְ׳ן צַאמְנֶעמֶען דִי רֶענְט חוֹדֶשׁ׳לִיךְ, אִיז אַרַיינְגֶעשְׁפְּרִינְגֶען אִין דִי מִצְוָה. מִיר הָאבְּן גֶענוּמֶען אַ סוֹפֵר פוּן אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵינוּ, הָאַבְרֵךְ יִשְׂרָאֵל גְרוֹמַאן נֵרוֹ יָאִיר, אַ חָשׁוּבְ׳עֶר אִינְגֶערְמַאן, עֶר הָאט מְקָרֵב גֶעוֶוען דֶעם אַנְדֶערְן סוֹפֵר, גַּבַּאי בֵּית מִדְרָשֵׁינוּ יְרוּשָׁלַיִם.

אִיךְ הָאף אַז אַלֶע אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵינוּ וֶועלְן נֶעמֶען אַ חֵלֶק אִין דִי מִצְוָה פוּן כְּתִיבַת סֵפֶר תּוֹרָה, דֶער רֶבִּי זָאגְט (סֵפֶר הַמִּדּוֹת אוֹת מָמוֹן, סִימָן לו): ״לִכְתֹּב סֵפֶר תּוֹרָה מְסֻגָּל לְפַרְנָסָה״, שְׁרַייבְּן אַ סֵפֶר תּוֹרָה אִיז מְסוּגָל צוּ וֶוערְן רַייךְ; נִישְׁט יֶעדֶער אִיז מְסוּגָל אַלֵיינְס צוּ שְׁרַייבְּן אַ סֵפֶר תּוֹרָה, דֶערִיבֶּער צֶעטֵיילְט מֶען דִי זְכוּת, יֶעדֶער זָאל נֶעמֶען אַ חֵלֶק אִין דִי מִצְוָה.

בְּסַךְ הַכֹּל הָאבּ אִיךְ גֶעשְׁרִיבְּן הַתְחָלוֹת הָאוֹתִיּוֹת אִין אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל אִין דְרֵיי סִפְרֵי תּוֹרָה׳ס; חוּץ אַ פֶּערְטֶע וָואס אִיךְ שְׁרַייבּ לִזְכוּת מַיין וַוייבּ תְּחְיֶ׳. דִי קְהִילָה צוּוַואקְסְט זִיךְ אַזוֹי שְׁנֶעל, דַארְפְן מִיר הָאבְּן אַסַאךְ סְפָרִים.

אִינְמִיטְן דִי נְסִיעָה הָאבּ אִיךְ בַּאקוּמֶען גָאר אַ גוּטֶע נַייעֶס, אַז דִי בְּנֵי בְּרַק׳עֶר חֲבוּרָה הָאבְּן אַרוֹיסְגֶענוּמֶען אַ שׁוּל. דוּ קֶענְסְט זִיךְ נִישְׁט פָּארְשְׁטֶעלְן מַיין שִׂמְחָה, וַוייל מוֹהֲרָא״שׁ הָאט מִיר גֶעזָאגְט: ״כָּל זְמַן אִיר הָאט נִישְׁט קַיין שׁוּל - הָאט אִיר גָארְנִישְׁט גֶעטוּן פַארְ׳ן רֶבִּי׳ן״; צֶענְדְלִיגֶער יָארְן הָאט מֶען פַּארְפְּלֵייצְט דִי סְפָרִים אִין נְיוּ יָארְק, בִּיז מִיר הָאבְּן נִישְׁט גֶעטוּן לְמַעֲשֶׂה, אָנְגֶעהוֹיבְּן עֶפֶּענֶען שׁוּלְ׳ן - אִיז גָארְנִישְׁט גֶעוֶוען, אֲפִילוּ דִי עֶלְטֶערְן הָאבְּן גֶעהַאט חִיזּוּק פוּן דִי הֵיילִיגֶע סְפָרִים, זֶענֶען אָבֶּער דִי קִינְדֶער נִישְׁט גֶעבְּלִיבְּן בַּיים רֶבִּי׳ן.

אִיךְ הָאבּ מְמַנֶּה גֶעוֶוען גָאר אַ טֵייעֶרֶע אִינְגֶערְמַאן פַאר גַּבַּאי אִין בְּנֵי

בְּרַק, הָאַבְרֵךְ אַבָּא חַיָּיא רֵייזְמַאן נֵרוֹ יָאִיר. וֶוען אִיךְ וֶועל צוּרִיק קוּמֶען צוּ מַיינֶע כּחוֹת פוּן דִי נְסִיעָה וֶועל אִיךְ אוֹיפְנֶעמֶען נָאךְ אַ גַבְּאַי, אַ שׁוּל דַארְף הָאבְּן לְכָל הַפָּחוֹת צְוֵויי גַבָּאִים.

אַז עֶס וֶועט דִיר אוֹיסְקוּמֶען צוּ זַיין אִין אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וִויל אִיךְ דִיר בֶּעטְן דוּ זָאלְסְט גֵיין מְחַזֵק זַיין אַלֶע שׁוּלְ'ן אוּן רֶעדְן צוּ אַלֶע גַבָּאִים. גַבָּאִים דַארְפְן זֵייעֶר אַסַאךְ חִיזוּק, פוּן אֵיין זַייט וִוילְן זֵיי טוּן וָואס אִיךְ וִויל טוּן, זִיצְן פוּן דֶער זַייט, אוּנְטֶערְן טַלִית, זִיךְ מִתְבּוֹדֵד זַיין, לֶערְנֶען שִׁיעוּרִים כְּסִדְרָן, נָאר רֶעדְן חִיזוּק אֵיינֶער צוּם צְוֵוייטְן, נִישְׁט זֶען בַּיי אַ צְוֵוייטְן זַאכְן וָואס מֶען דַארְף בַּאמֶערְקְן, פוּן דִי אַנְדֶערֶע זַייט - וִוילְן זֵיי טוּן מַיין רָצוֹן, אַזוֹי וִוי אִיךְ טוּ מוֹהֲרָא"שְׁ'ס רָצוֹן, עֶס זָאל זַיין סֵדֶר, עֶס זָאל זַיין דֶרֶךְ אֶרֶץ; וואוּיל אִיז דֶעם וָואס הֶעלְפְט צוּ אַ בֵּית הַמֶדְרָשׁ עֶס זָאל זַיין אַזוֹי וִוי מוֹהֲרָא"שׁ הָאט גֶעוָואלְט עֶס זָאל זַיין.

מִיר זֶענֶען אַרוֹיף אוֹיבְן אוֹיפְ'ן בַּארְג, הֶעכֶער דִי קֵבֶר פוּן רֶבִּי יוֹחָנָן הַסַּנְדְּלָר זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ, צוּ מַיין זֵיידֶע אוּן בַּאבֶּע'ס צִיוּן. אִיךְ הָאבּ דָארְט גֶעזָאגְט תְּהִלִים אוּן זִיךְ גֶעקֶענְט אַבִּיסְל עֶפֶענֶען מַיין הַארְץ. אִיךְ הָאבּ זֵייעֶר לִיבּ מַיין זֵיידֶע אוּן בַּאבֶּע זִכְרוֹנָם לִבְרָכָה, זֵיי הָאבְּן מִיר זֵייעֶר מְחַזֵק גֶעוֶוען. מַיין זֵיידֶע הָאט מִיר גֶענוּמֶען צוּם הֵיילִיגְן רֶבִּינְ'ס צִיוּן פִינְף אוּן צְוָואנְצִיג יָאר צוּרִיק, אִיךְ הָאבּ גֶעהַאט דִי זְכִיָ' צוּ זַיין אַלְס בָּחוּר צְוֵויי מָאל מִיט אִים, אֵיינְמָאל אִיז מַיין טַאטֶע שְׁלִיטָ"א אוֹיךְ מִיט גֶעקוּמֶען.

אוֹיפְ'ן וֶועג אַרָאפּ הָאבְּן מִיר מִתְפַּלֵל גֶעוֶוען בַּיים קֵבֶר פוּן רֶבִּי יוֹחָנָן הַסַּנְדְּלָר.

פוּן דָארְט זֶענֶען מִיר גֶעפָארְן קַיין טְבֶרְיָ' צוּם קֵבֶר פוּן רֶבִּי מֵאִיר בַּעַל הַנֵס, מִיר הָאבְּן גֶעדַאוֶוענְט מִנְחָה, נָאכְדֶעם הָאבְּן מִיר מִתְפַּלֵל גֶעוֶוען. דָארְט הָאבּ אִיךְ שׁוֹין גֶעהַאט מֶער הִתְבּוֹדְדוּת, אִיךְ הָאבּ אַסַאךְ גֶעבֶּעטְן פַאר אַלֶעמֶען, מִיר הָאבְּן גֶעדַאוֶוענְט מַעֲרִיב.

פוּן דָארְט זֶענֶען מִיר גֶעפָארְן קַיין יַבְנְאֵל, גֶעלוֹיבְּט דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן, אִיךְ הָאבּ זִיךְ גוּט גֶעקֶענְט אוֹיסְגִיסְן מַיין הַארְץ, דָארְט אִיז מַמָּשׁ אַזוֹי וְוִי מוֹהֲרָא"שׁ זָאגְט (צַוָּואַת מוֹהֲרָא"שׁ, אוֹת ה): "אַזוֹי וְוִי בַּיי מַיין לֶעבְּן הָאבְּן זֵייעֶר אַסַאךְ אִידְן תְּשׁוּבָה גֶעטוּן דוּרְךְ מִיר, אַזוֹי אוֹיךְ וֶועט זַיין נָאךְ מַיין הִסְתַּלְּקוּת בַּיי מַיין צִיּוּן, מֶען וֶועט נִתְעוֹרֵר וֶוערְן בַּיי מַיין צִיּוּן לִתְשׁוּבָה"; אִיךְ הָאבּ זֵייעֶר אַסַאךְ גֶעוֵויינְט בַּיים צִיּוּן, אִיךְ הָאבּ גֶעשְׁפִּירְט וְוִי אִיךְ בִּין בַּיי מוֹהֲרָא"שׁ אִין צִימֶער, בְּעֶרֶךְ צְוֵויי שָׁעָה בִּין אִיךְ גֶעשְׁטַאנֶען בַּיים צִיּוּן אוּן גֶעבֶּעטְן פַאר יֶעדְן אֵיינֶעם.

פוּן יַבְנְאֵל בִּין אִיךְ אַהֵיים גֶעפָארְן.

הַיינְט שְׁפִּיר אִיךְ זִיךְ נִישְׁט גוּט, אִיךְ הָאף אִיךְ וֶועל הָאבְּן כֹּחַ צוּ קוּמֶען צוּ דִי יָארְצַייט סְעוּדָה פוּן אוּנְזֶער רֶבִּי - רֶבִּי נָתָן זִכְרוֹנוֹ לִבְרָכָה.

אִיךְ הָאף אִין שְׁטֶעטְל וֶועט מֶען זִיךְ אוֹיךְ צַאמְקוּמֶען הַיינְט נַאכְט לְכָבוֹד רֶבִּי נָתָן'ס יָארְצַייט אוּן רֶעדְן פוּן דָאס גְרוֹיסְקֵייט פוּן הֲפָצָה.

מוֹהֲרָא"שׁ זָאגְט, מֶען פְּלֶעגְט מַאכְן אַן אַפִּיל בַּיי אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵינוּ בַּיי דִי יָארְצַייט פוּן רֶבִּי נָתָן פַאר הַדְפָּסַת סִפְרֵי רַבֵּינוּ, וַוייל פוּן רֶבִּי נָתָן אָנְגֶעפַאנְגֶען - צִיט זִיךְ שׁוֹין קָרוֹב צוּ צְוֵויי הוּנְדֶערְט יָאר דִי זַאךְ פוּן הֲפָצָה. רֶבִּי נָתָן הָאט גֶעזָאגְט: "אִיךְ הָאבּ אַסַאךְ גֶעטְרַאכְט, וָואס קֶען מֶען טוּן אַז דִי זַאךְ פוּן רֶבִּי'ן זָאל אַרַיינְגֵיין אִין דִי וֶועלְט? בִּיז אִיךְ הָאבּ גֶעזֶען אַז נָאר דוּרְךְ דְרוּקְן דִי סְפָרִים אוּן פַארְשְׁפְּרֵייטְן פַאר דִי וֶועלְט קֶען מֶען דָאס וַוייטֶער מַמְשִׁיךְ זַיין".

אִיךְ הָאבּ נָאךְ אַסַאךְ צוּ שְׁרַייבְּן, אִיךְ הָאבּ אָבֶּער נִישְׁט קַיין כֹּחַ. הַיינְט בִּין אִיךְ נִישְׁט גֶעגַאנְגֶען אִין יְשִׁיבָה, אִיךְ זִיץ אִין שְׁטוּבּ אָן קַיין טְרָאפּ כֹּחַ. בֶּעט פַאר מִיר יוֹאֵל בֶּן רֵיצָא רֶעכִיל, אִיךְ זָאל קוּמֶען צוּ דִי כֹּחוֹת, קֶענֶען וַוייטֶער מְשַׁמֵּשׁ זַיין דֶעם רֶבִּי'ן.

...